

Силабус курсу:

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ, ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	184 «Гірництво»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	1,5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

д.т.н., доц., Тарасов Вадим Юрійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри фармації, виробництва та технологій

Посада

tarasov@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-904-55-49

Телефон

Месенджер

313аЛК, за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Головна мета – формування у здобувачів вищої освіти здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я учасників навчального процесу ЗСО в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу

Метою лекційних занять за дисципліною є розкриття загальних та специфічних теоретичних знань про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформувані необхідні, в майбутній практичній діяльності спеціаліста, вміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей та навколишнього середовища.

Метою практичних занять за дисципліною є закріплення лекційного матеріалу, придбання навичок роботи з приладами, які застосовуються для визначення параметрів метеорологічних умов, прогнозування НС, побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів вивчення індивідуальних засобів захисту працюючих і протипожежного інвентарю.

Метою самостійної роботи за дисципліною є систематизація і закріплення одержаних теоретичних знань; формування вмінь використовувати нормативну і спеціальну літературу; розвиток пізнавальних здібностей і активності студентів, їх творчої ініціативи, самостійності, відповідальності та організаційності; формування самостійності мислення, здібностей до саморозвитку, самовдосконалення і самореалізації; розвиток дослідницьких вмінь.

Результати навчання:

Знання: механізмів, методів та інструментів спрямованих на забезпечення безпечних умов життя людини в системі стратегічного розвитку державної установи, особливості навчання дітей з питань особистої безпеки, основ цивільного захисту та стереотипів поведінки в умовах загрози та виникнення НС.

Вміння: проводити аналіз і врахування людського фактору. Визначення показників культури безпеки, як структурної компонента базової культури особистості і невід'ємна складова професійної культури кожного майбутнього фахівця. Оволодіння системою наукових знань, гуманістичних ідеалів, цінностей, переконань і способів діяльності у НС. Формування нового мислення, цілісного знання, практичного вміння, необхідного для прийняття обґрунтованих рішень у сфері цивільного захисту.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з питань безпеки життєдіяльності, взаємодії людини з навколишнім середовищем у повсякденній діяльності, основ фізіології і раціональних умов праці, анатомо-фізіологічних наслідків впливу на людину небезпечних, шкідливих і вражаючих факторів, принципів їхнього нормування, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах надзвичайних ситуацій

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у формуванні знань та умінь здійснювати особливості навчання здобувачів освіти для здійснення професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК4. Здійснення безпечної діяльності.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН7. Застосовувати методи математики, фізики, хімії, загальноінженерних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач гірництва, розуміти наукові принципи і теорії, на яких базуються відповідні методи, області їх застосування та обмеження.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	2/1	Небезпека. Класифікація небезпек. Основні джерела та чинники небезпек. Прогнозування небезпек та захист від їх дії. Ризик. Визначення величини ризику. Види ризиків	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Людина, як елемент системи „Людина – життєве середовище”	1/1	Аналізатори людини (зоровий, слуховий, нюховий, смаковий та ін.). Психологічні чинники небезпеки. Оцінка чинників ризику, що впливають на здоров'я та працездатність людини.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Безпека життєдіяльності в системі „Людина – природне середовище”.	1/1	Аспекти взаємодії в системі „Людина - природне середовище”. Основні причини виникнення екологічної кризи. Наслідки забруднення навколишнього середовища.	Кейс Тести Індивідуальні завдання
4.	Безпека життєдіяльності в системі „Людина – виробниче середовище”	4/2	Вплив виробничого середовища на здоров'я та працездатність людини. Характеристика видів виробничої діяльності. Вплив мікроклімату на працездатність людини. Вентиляція і опалення виробничих приміщень. Освітлення виробничих приміщень. Вібрація. Шум, ультразвук і інфразвук. Іонізуючі випромінювання. Електромагнітні випромінювання радіочастотного діапазону. Електробезпека. Пожежна профілактика	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Безпека життєдіяльності в системі „Людина – побутове середовище”.	2/1	Побутовий травматизм. Статистика та основні причини побутового травматизму (суїцид, утоплення, отруєння та ін.) Основні правила безпеки в побуті.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій	2/1	Причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій. Надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру. Організації життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях. Співробітництво держав у боротьбі з тероризмом. Правові основи щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	Перша допомога при травмах, отруєннях, опіках та ін.	2/1	Загальне поняття про першу допомогу. Перша допомога при різних видах травм, отруєннях, ураженні електричним струмом, утопленнях. Структура впливу параметрів людського фактору (стрес, недостатній рівень знань, інформації, помилкові дії тощо) на управління безпекою у НС. Природа людських помилок.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Конспект лекцій з дисципліни «Збереження здоров'я та життя людини» (для студентів денної форми навчання напрямів підготовки 014; 015; 029; 032; 033; 035; 051; 052; 053; 054; 055; 061; 071; 072; 073; 075; 076; 081; 101; 103; 122; 123; 125; 131; 132; 133; 136; 141; 161; 171; 172; 182; 184; 192; 227; 231; 232; 241; 242; 274; 275) / Уклад. В.Ю. Тарасов. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. – 64 с. - Реєстраційний №7346
2. Методичні вказівки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань з дисципліни «Збереження здоров'я та життя людини» (для студентів денної форми навчання напрямів підготовки для студентів денної форми навчання напрямів підготовки 014; 015; 029; 032; 033; 035; 051; 052; 053; 054; 055; 061; 071; 072; 073; 075; 076; 081; 101; 103; 122; 123; 125; 131; 132; 133; 136; 141; 161; 171; 172; 182; 184; 192; 227; 231; 232; 241; 242; 274; 275) / Уклад. В.Ю. Тарасов, В.О. Чумак., О.А. Полякова – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. – 64 с.
3. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Збереження здоров'я та життя людини» (для студентів денної та заочної форм навчання напрямів підготовки 014; 015; 029; 032; 033; 035; 051; 052; 053; 054; 055; 061; 071; 072; 073; 075; 076; 081; 101; 103; 122; 123; 125; 131; 132; 133; 136; 141; 161; 171; 172; 182; 184; 192; 227; 231; 232; 241; 242; 274; 275) / Уклад. В.Ю. Тарасов. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. – 36 с.
4. Робоча програма навчальної дисципліни : Збереження життя та здоров'я людини (БЖД і ООП, Екологія) (для студентів денної та заочної форм навчання напрямів підготовки 014; 015; 029; 032; 033; 035; 051; 052; 053; 054; 055; 061; 071; 072; 073; 075; 076; 081; 101; 103; 122; 123; 125; 131; 132; 133; 136; 141; 161; 171; 172; 182; 184; 192; 227; 231; 232; 241; 242; 274; 275) / [уклад. Тарасов В. Ю., Ожередова М.А.]– Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2017. – 22 с.
5. Методичні вказівки до тестів підсумкового контролю з дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільного захисту» / Уклад. О.А. Олейніченко, В.Ю. Тарасов. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – 23 с.
6. Методичні вказівки для виконання контрольної роботи з дисципліни «Цивільний захист» / Уклад. В.Ю. Тарасов, Р.Г. Заїка, О.І. Захарова, В.О. Чумак. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – 53 с. - Реєстраційний № 8103

Базова

1. Джигирей В.С., Жидецький В.Ц.. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник / Джигирей В.С., Жидецький В.Ц.. — Львів, 2000. - 270 с.
2. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. / Желібо Є.П. — К., 2001. -312с
3. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник.– К: Знання-Прес, 2007.– 487 с.
4. Депутат О.П., Коваленко І.В., Мужик І.С., Цивільна оборона. Навчальний посібник / За ред. Кашина П.І. - Львів, "П.П. Васильович К.І.", 2005-338 с.

Законодавчі, нормативно-правові документи з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки, навчально-методична література

1. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 року № 5403-VI
2. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16 березня 2000 року № 1550-III
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями» від 24 березня 2004 року № 368.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту» від 27 вересня 2017 року № 733
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» від 26 червня 2013 року № 444 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 26.07.2018 №592)

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	75	-
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	60
Залік (тест)	25	40
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.